

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DWM-WUM.055.1.2025.MH
Warszawa, 13 sierpnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 10637

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Posła na Sejm RP Pana Andrzeja Tomasza Zapałowskiego w sprawie rekrutacji na studia w Polsce osób uczęszczających do szkół z polskim językiem wykładowym m. in. Ukrainie, Białorusi czy też Litwie.

Szanowny Panie Pośle,

w odpowiedzi na Pana interpelację w sprawie rekrutacji na studia w Polsce osób uczęszczających do szkół z polskim językiem wykładowym m. in. Ukrainie, Białorusi czy też Litwie, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

- 1. W jaki sposób zabezpieczono pierwszeństwo w podejmowaniu nauki na studiach w Polsce młodzieży polskiej uczącej się w szkołach z polskim językiem nauczania lub w tzw. szkołkach niedzielnych istniejących w miejscowościach odległych od szkolnictwa z rozszerzonym językiem polskim?**

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, przyjęcie na studia następuje przez:

- 1) rekrutację;
- 2) potwierdzenie efektów uczenia się;
- 3) przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej.

Natomiast zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy PSWN uczelnia ustala warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji, a także sposób jej przeprowadzenia.

Art. 324 ustawy PSWN przewiduje określone przywileje np. dla posiadacza Karty Polaka lub osoby, której wydano decyzję w sprawie stwierdzenia polskiego pochodzenia (niepobieranie opłat za kształcenie na studiach stacjonarnych w języku polskim, możliwość ubiegania się o stypendium socjalne).

Należy zauważyć, że ustawa z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622), dalej: „ustawa wizowa”, wprowadziła m.in. zmiany w zakresie wymagań

dotyczących rekrutacji cudzoziemców niebędących obywatelami UE w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o *wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (Dz. U. z 2024 r. poz. 633, z późn. zm.), ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie (zmiany w art. 70 ustawy PSWN), w tym wprowadziła obowiązek:

- przeprowadzania przez uczelnię egzaminów w celu sprawdzenia wiedzy w zakresie niezbędnym do podjęcia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu lub uzdolnień artystycznych, sprawności fizycznej lub szczególnych predyspozycji do podjęcia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w przypadku cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie na podstawie wydanego za granicą dokumentu, który nie jest dokumentem potwierdzającym uprawnienie do ubiegania się o przyjęcie na studia, o którym mowa w art. 326a ust. 1 ustawy PSWN),
- dokonywania przez uczelnie weryfikacji znajomości języka wykładowego na podstawie przedłożonego przez takiego cudzoziemca dokumentu poświadczającego znajomość tego języka. W konsekwencji w ustawie PSWN został dodany również przepis zawierający upoważnienie dla ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki do określenia – w drodze rozporządzenia – rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach.

W kontekście potwierdzania znajomości języka polskiego należy zauważyć, że wskazane szkoły, o których mowa w zapytaniu czy szkoły ponadpodstawowe z polskim językiem wykładowym za granicą znajdują się w zakresie właściwości właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. Dlaczego takie zmiany wprowadzono w trakcie rekrutacji na studia i zaskoczenia?

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego – jako akt wykonawczy wydawany na podstawie upoważnienia ustawowego wprowadzonego ustawą wizową – mogło wejść w życie najwcześniej w dniu 1 lipca 2025 r. Powyższe jest determinowane treścią § 128 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

Proces legislacyjny jest procesem jawnym – zarówno projekt ustawy wizowej jak i jej uzasadnienie były publikowane na stronie Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12389850>), a następnie Sejmu i Senatu RP (<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=951>), stanowiąc przedmiot publicznej dyskusji od 23 września 2024 r. W związku z tym, że przepisy ustawy zakładały jej wejście w życie przed rozpoczęciem roku akademickiego 2025/2026, unormowanie dostosowujące przewidziane w art. 33 ustawy (który wszedł w życie 13 maja 2025 r.) uprawniało uczelnie do dokonywania zmian w uchwale ustalającej warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposób jej przeprowadzenia na rok akademicki 2025/2026, co miało pomóc uczelniom we właściwym wdrożeniu przepisów.

Przebieg procesu legislacyjnego związanego z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie *rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach* (Dz. U. poz. 1045) można było analogicznie śledzić na stronie Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397850>). Warto wskazać, że w dniu 16 maja 2025 r. projekt rozporządzenia został skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych z terminem wyznaczonym na zgłaszanie uwag do 26 maja 2025 r. Do projektu wpłynęło przeszło 50 uwag (często wykluczających się wzajemnie) od ponad 20 podmiotów. Wszystkie uwagi i stanowiska są publicznie dostępne na stronie RPL. Pragnę nadmienić,

że Minister Spraw Zagranicznych zgłosił uwagi o zasadniczym charakterze dopiero w dniu 18 czerwca 2025 r. W tych okolicznościach wydanie rozporządzenia przed dniem 1 lipca 2025 r. było niemożliwe.

Ostateczna treść rozporządzenia została zdeterminowana ustaleniami Stałego Komitetu Rady Ministrów. Projekt był przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Komitetu w dniu 24 lipca 2025 r. Termin wydania rozporządzenia został zatem uwarunkowany powyższymi okolicznościami.

Wprowadzenie okresu przejściowego w rozporządzeniu nie było możliwe bowiem stałoby w sprzeczności z założeniami ustawy wizowej. Zgodnie z tą ustawą przepisy określające uprawnienia i obowiązki uczelni m.in. w zakresie sprawdzania znajomości języka wykładowego na poziomie B2 weszły w życie 1 lipca 2025 r. a co za tym idzie objęty rok akademicki 2025/2026.

3. Dlaczego wszystkie podmioty sprawujące nadzór nad polskim szkolnictwem na wschodzie nie uzyskały uprawnień egzaminacyjnych?

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach, dokumentami poświadczającymi znajomość języka polskiego na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2 są następujące dokumenty poświadczające znajomość języka polskiego w zakresie czterech umiejętności językowych: rozumienie ze słuchu, czytanie, mówienie i pisanie, na poziomie biegłości językowej B2, C1 albo C2:

- 1) certyfikat znajomości języka polskiego, o którym mowa w art. 11a ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1556 oraz z 2025 r. poz. 622);
- 2) certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego wydany przez instytucję:
 - a) European Consortium for the Certificate of Attainment in Modern Languages (ECL) albo
 - b) telc GmbH, WBT Weiterbildungs-Testsysteme GmbH (TELC);
- 3) zaświadczenie o ukończeniu kursu przygotowawczego do podjęcia nauki na studiach, o którym mowa w art. 60 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 619, 621 i 622), trwającego nie krócej niż 9 miesięcy.

Zgodnie z opinią Ministerstwa Spraw Zagranicznych podzieloną przez Rządowe Centrum Legislacji – rozporządzenie w brzmieniu opublikowanym w Dzienniku Ustaw¹ realizuje wytyczną przewidzianą ww. ustawą o wyeliminowaniu nieprawidłowości w systemie wizowym, uwzględniając konieczność zapewnienia obiektywnej weryfikacji znajomości przez cudzoziemca języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, na ustalonym przez uczelnię poziomie biegłości językowej, nie niższym niż B2.

Natomiast wspomniane w interpelacji „podmioty sprawujące nadzór nad polskim szkolnictwem na wschodzie” znajdują się we właściwości ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Należy przy tym wspomnieć, że zgodnie z art. 11b ust 1. ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1556, z 2025 r. poz. 622) minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki po zasięgnięciu opinii Komisji² nadaje,

¹ Tj. bez uwzględnienia możliwości przeprowadzania egzaminów językowych przez uczelnie i wydawanie stosownych zaświadczeń, wyłącznie na potrzeby rekrutacji na studia.

² Państwowa Komisja do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego.

w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienie do organizowania egzaminów z języka polskiego jako obcego na określonym poziomie biegłości językowej na wniosek polskiego albo zagranicznego podmiotu, który od co najmniej trzech lat prowadzi lektoraty lub zajęcia w zakresie nauczania języka polskiego lub języka polskiego jako obcego albo inne zajęcia dydaktyczne w języku polskim.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Andrzej Szeptycki
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.